

ÅLANDSBANKING

NR 1 2020

NU UTVECKLAR VI CITYKONTORET

för mer mångsidig och personlig service

*Se över
din juridiska
status idag!*

HAVSVIDDEN

– med känsla för havet

ÅLANDSBANKEN

INNEHÅLL NR 1

3 LEDARE

4 DISCGOLF

Världens största discgolfpark byggs på Åland

6 NU UTVECKLAR VI CITYKONTORET

8 MAGNUS JOHANSSON

Ledare med känsla för kundrelationer

12 ATT VÄLJA SPARFORM

Aktiesparkonto, aktier eller fonder?

15 ÅLANDSBANKEN EURO BOND

Bästa räntefond i Norden för sjunde året i rad!

16 TRYGG

Mer trygghet både hemma och på resan

18 EKONOMISKA KRISER

En historisk tillbakablick

22 FINANSIELL PLANERING

Se över din juridiska status i dag!

24 HAVSVIDDEN

Med känsla för havet

28 TOPPEN AV ETT PLASTBERG

30 TIPS & NYHETER

32 ÖSTERSJÖPROJEKTET

34 5 FRÅGOR TILL PETER WIKLÖF

STARKA TILLSAMMANS – MOT EN LJUS FRAMTID

Vi har sedan utbrottet av det nya coronaviruset levt under exceptionella förhållanden, där hela samhällen och många funktioner i samhällen stängts ner. När vi kommer tillbaka till ett normaliserat läge och hur det ser ut vet vi inte, men att vi kommer dit kan vi vara övertygade om. För oss på Åland har pandemin fått större konsekvenser än i våra närområden, Åland är långt ett serviceinriktat samhälle med turismupplevelser som en viktig paradgren. Att stänga ner för inresande till Åland slår förstås direkt mot våra rederier, mot hotell- och restaurangbranschen, men också mot stugbyar samt företag och företagare som erbjuder turisterna fritidsfiske, cykel- och golfaktiviteter. Tänk därtill på alla underleverantörer till dessa tjänster.

Men det finns förstås också undantag från regeln, branscher som styrs av hur mycket fritid vi har att lägga på exempelvis egen byggnation och trädgårdar. Vi ser också att det uppstår nya tjänster som baserar sig på ny teknologi. E-handeln utvecklas i snabb takt till att omfatta ett bredare utbud av varor och tjänster, såsom tjänster för att stödja företags och föreningars olika behov av kommunikation.

Min övertygelse är att Åland har en ljus tid att se fram emot när coronaviruspandemin och oron för den lagt sig. En oro att röra sig långa sträckor ur ett hälsoperspektiv tillsammans med att det ligger i tiden att semestra närmare sin hemort kommer att göra Åland attraktivt för inresande. Vi behöver stå starka tillsammans, flytta vår konsumtion från import till lokalkonsumtion och med det stödja lokala företagare för att tillsammans

kunna dra nytta av den relativa fördel vi kommer att ha framöver.

I tider av oro sprider sig sinnebilder som inte alltid stämmer överens med verkligheten. En sådan är att färjor till Åland är en källa till stor smittspridning. De åtgärder som tagits för att förhindra smittspridningen av coronaviruset är imponerande - man har minskat antalet passagerare, städar de publika utrymmen varje timme och serverar ingen buffémat. Vi är alla ambassadörer för Åland och kan genom våra personliga kanaler sprida den verkliga bilden av Åland och därefter hjälpa våra utsatta rederier och oss själva att övervintra en utmanande period på bästa sätt.

Som bank är vi beredda att skjuta till det stöd vi kan bidra med och vi hjälper våra kunder i att anpassa sin ekonomi till nya förutsättningar. Antalet amorteringsuppskov på lån och lån för likviditet i företag har sysselsatt våra kundansvariga på finansieringssidan under våren och försommaren. Inom ramen för vårt samhällsengagemang lägger vi extra kraft på att stödja åländska aktiviteter för att höja den åländska attraktionskraften, bland annat genom samarbete med Företagarna på Åland för att utveckla frisbeegolf på Åland. Vi stödjer fortsättningsvis aktivt miljöåtgärder med koppling till ett friskare Östersjön – Nabbens våtmarksområde är ett exempel på ett sådant projekt som nu är förverkligat. Nästa stora projekt är Emmaus kretsloppspark som kommer att visa hur land och hav samverkar och är beroende av varandra.

Inom det mer traditionella bankområdet kan du läsa om nya sparformen

aktiesparkonto, en sparform som jag ser att kommer att passa den åländska spararen. Den medger investeringar i direkta aktier med skatteförmåner som liknar de förmåner man får genom fondplaceringar. Ålandsbankens aktiesparkonto kommer att skilja sig från andra aktörers motsvarande lösningar i och med att du kan få hjälp att hantera placeringsbesluten genom ett diskretionärt förvaltningsavtal. Läs också om hur vi utvecklar vårt bankkontor i Mariehamn för att möjliggöra en ännu mer mångsidig och personlig upplevelse för dig som kund.

Jag önskar dig trevlig läsning och en skön sommar!

Mikael Mörn
Direktör Ålandsbanken
Åland

VÄRLDENS STÖRSTA DISCGOLFPARK BYGGS PÅ ÅLAND

Discgolf eller frisbeegolf som det kallas i folkmun är en sport som växer kraftigt i Norden. Det som är tilltalande med att kasta en disc är tävlingsmomentet, samtidigt som man kommer ut i naturen och det är det som lockar spelarna.

Foto **Visit Åland / Rebecka Eriksson**

På grund av det ökade intresset, lokalt men även utanför Ålands gränser, gör initiativtagarna med Mats Adamczak i spetsen nu en storsatsning för att skapa världens största discgolfpark på Åland. Projektet förutspås kunna öka dragningskraften för turismen till Åland. Längre fram är siktet även inställt på internationella tävlingar vilket gynnar besöksnäringen i många kommuner.

Åland är på många sätt en unik destination och många reser långt för att få uppleva landskapet med dess unika natur och läge.

Projektet har beviljats 96 600

euro i stöd från Ålands landskapsregering. Företagarna på Åland går nu ihop med flera lokala företag, däribland Ålandsbanken, samt det finländska företaget DiscGolfPark och öppnar världens största discgolfpark

– Det unika med discgolf är att alla kan vara med, barn som vuxna, oavsett nivå och kunskap. Det är dessutom en kostnadseffektiv sport som utspelar sig utomhus och främjar motion. Vi ser därför initiativet som en positiv effekt på folkhälsan, säger Mats Adamczak, ordförande för Företagarna på Åland.

Projektet är i full gång och de 16 banorna byggs som bäst med 18-

**”Åland
kommer att
ha 533 banor
per en miljon
invånare”**

eller 9-hål vardera i varje kommun på Åland. Det innebär även att det kommer finnas fler banor på Åland än vad det finns i stora länder som till exempel Spanien och Sydkorea idag. Åland kommer att ha 533 banor per en miljon invånare, jämfört med exempelvis fastlandet i Finland där det finns 111 banor per en miljon invånare.

I samband med öppningen av banorna lanseras även en webbtjänst där man kan checka in på banan och se hur många som är på banan för tillfället. De flesta banorna beräknas vara klara i mitten av juli. ■

Nu utvecklar vi Citykontoret

Text Ålandsbanken Abp Foto Therese Andersson Skissbild MIRA Arkitektstudio

Inom kort inleder vi ett utvecklingsarbete på Citykontoret i Mariehamn för att kunna ge en mer mångsidig och personlig service. Digitala lösningar blir allt vanligare men vi ser även en ökad efterfrågan på rådgivningstjänster och vi vill därför även utveckla våra bankkontor. Vi vill skapa en trygg och inbjudande miljö där människor kan mötas, berättar gruppchef Petra Wåge, som även besvarar frågorna nedan.

Vad är syftet med renoveringen?

Vi vill utveckla kundmötet och upplevelsen på kontoret samt möjliggöra en bättre och mer personlig service. Vår ambition är att tydliggöra dagligbanktjänsterna från rådgivningsavdelningen. Vi vill få in känslan från ett mindre kontor och skapa en intimare känsla i banksalen.

Den största förändringen är att vi kommer att dela upp dagens Kundtjänst i två separata diskar

istället för en. På Citykontoret skapar vi en ny Kundtjänst genom att återanvända kundtjänstdisken som fanns på vårt kontor i Strandnäs. Vid Kundtjänst kan kunden bland annat hämta sina bankkort, kontoutdrag samt få hjälp med Internetkontoret, Mobilbanken och e-ID. För att bättre kunna hjälpa kunderna med lite längre kundmöten så bygger vi även ett nytt kundrum invid kassorna. Det gör att vi kan boka in längre kundärenden i kundrummet istället för att utföra dem vid kassadisken. Vi hoppas att detta ska gynna våra kunder och leda till effektivare arbete i kassorna, samtidigt som det ger bättre möjligheter till diskretion då man kan sitta avskilt. Kassorna på Citykontoret kommer däremot att bli kvar på samma plats som tidigare.

Vi bygger även en ny reception närmare våra kundansvariga invid entrén på Nygatan. Där anmäler sig kunden inför bokade möten med våra kundansvariga på Premium,

Private Banking, Företag samt möten med våra familjejurister, eller när kunden har ärenden till sitt bankfack.

För att kunna tillgodose det ökade behovet av rådgivning kommer vi även att bygga flera kundrum där Kundtjänsten är idag. Renoveringen skapar förutsättningarna för att vi fortsättningsvis kan leverera personlig bankservice.

Hur påverkas kunderna under renoveringen?

Vår målsättning är att kunder och personal ska påverkas så lite som möjligt, därför gör vi renoveringen i etapper med start i juni. Det är tyvärr ofrånkomligt att helt undvika renoveringsstöket så säkert blir det en del sådant innan renoveringen är klar i höst. Jag ber redan nu om överseende för eventuella olägenheter och ser samtidigt framåt. När allt är klart kommer det att bli mycket bättre för våra kunder. ■

– Vi vill skapa en
trygg och inbjudande
miljö där människor
kan mötas, berättar
gruppchef Petra Wåge

Ledare med känsla för kundrelationer

Som Ålandsbankens Sverigechef leder Magnus Johansson arbetet i samband med coronakrisen. Hans recept för framgång är en kombination av täta kundkontakter, personligt bemötande och omtanke.

Text **Anders Ström** Foto **Viktor Fremling**

Det är i svåra tider som affärsmodellen och ledarskapet provas. Ålandsbanken har som de flesta företag haft en utmanande vår i spåren av coronakrisen. Det har varit en prövande period för oss alla. Inte minst mänskligt. Det kräver en ödmjuk inställning.

Som ledare för en modern organisation måste man kunna hålla huvudet kallt och hjärtat varmt samtidigt. Magnus Johansson har den förmågan.

– Det är en märklig tid vi går igenom. Coronakrisen har gjort oss mer isolerade samtidigt som den fört oss närmare varandra. Det är i svåra tider vi behöver varandra som mest. Det gäller både hemma och på jobbet. Jag är oerhört stolt över att vi fått verksamheten att fungera så bra under rådande omständigheter, säger Magnus.

Samtidigt har kärnan i Ålandsbanken som är personliga relationer, prövats i grunden. När det här skrivs i slutet av april vet vi inte hur länge fysiska möten kommer att vara svåra att genomföra. De personliga relationerna är avgörande för bankens fokus på Private Banking och Premium Banking.

– Det är i orostider bankerna provas på allvar. Jag har respekt för att kriser väcker oro hos både kunder och medarbetare. Då gäller det för oss att jobba ännu hårdare och inte

”Som ledare för en modern organisation måste man kunna hålla huvudet kallt och hjärtat varmt samtidigt.”

sticka huvudet i sanden. Det är vår uppgift att se till kundernas bästa. Det kan vi bara göra i dialog med dem, säger han.

Den senaste tidens utveckling har visat att det trots allt är möjligt att upprätthålla personliga relationer även på distans, även om många av oss längtar efter fysiska möten. När det är svårt att ha möten på kontoren föredrar man samtal på telefon, men även e-post och lämpliga digitala mötesformer används i den täta kontakten med kunderna. Det kräver närvaro, engagemang och hårt arbete.

– Våra team känner kunderna väl och medarbetarna står på deras sida. De erfarna och kunniga medarbetarnas uppgift är att vara proaktiva och ha personlig kontakt med både befintliga och nya kunder, säger han.

Vi har attraherat nya kunder även i orostider

Ålandsbankens sätt att arbeta i Sverige och gå sin egen väg har gett resultat. Trots oron i omvärlden gjorde affärsområdet Sverige sitt bästa resultat någonsin under det första kvartalet i år. Både när det gäller affärsvolym och lönsamhet.

– Det är med stor ödmjukhet jag kan konstatera att vi har fått kundernas fortsatta förtroende att bidra till att stärka deras affärer och ekonomi. Vi har glädjande nog även fått en rad nya kunder under våren.

Vårt aktiva arbetssätt och personliga bemötande har gett resultat, säger han.

Kunden i centrum

Magnus nyfikenhet på människor hjälper honom att utveckla långsiktiga kundrelationer. Att sätta kunden i centrum kommer naturligt för honom.

– Man kommer långt genom att bygga relationer. För att vinna kundernas förtroende måste vi vara ärliga och transparenta i allt vi gör. Det gäller att visa att vi står på kundens sida och att relationen är viktig för oss.

Kraven på medarbetarna är tydliga. De förutsätts vara ambitiösa, personliga och ansvarsfulla. Medarbetarna finns till för kunderna, inte tvärtom. Det är bara på det sättet Ålandsbanken kan nå sina mål och fortsätta att växa genom människor. Det finns ingen anledning att sänka ambitionen för att det är en prövande tid. På Ålandsbanken jobbar man på som vanligt.

Numera även delvis på distans. I samarbete med it-företaget Crosskey, som är ett helägt dotterbolag till Ålandsbanken Abp, gjorde man en omställning under våren till ett ännu mer onlinebaserat arbetssätt.

Varje dag en ny match

Magnus är en långvägare inom finansiell verksamhet. En av hans favoritdeviser är ”varje dag är en

► ny match". Det är hans sätt att tala om för sig själv och medarbetarna att inte nöja sig med gamla meriter. Varje dag innebär nya möjligheter och prövningar. Efter att ha varit verksam inom bank och finans under drygt två decennier vet han vad han talar om. Börsen och samhällsekonomin svänger över tid.

Magnus och många av medarbetarna i Stockholm, Göteborg och Malmö var med när it-bubblan sprack 2000. Han var direkt berörd av finanskrisen 2008. Och nu leder han arbetet på Ålandsbanken i Sverige under coronakrisen. Vi lär alla behöva hantera den uppkomna situationen under en längre tid.

Magnus utsågs till direktör för affärsområdet Sverige 2017. Innan dess hade han varit ansvarig för Private Banking inom Ålandsbanken i Sverige sedan 2009. På många sätt personifierar han bankens sätt att tänka och agera.

Magnus finansiella bana inleddes 1996 med arbete på bank. Två år senare började han som

finansiell planerare på HQ, där han så småningom blev partner. Till Ålandsbankens nuvarande kontor på Stureplan 19 i Stockholm kom han redan 2004. Då stod det Kaupthing på dörren. Den isländska bankens finansiella verksamhet var under uppbyggnad i Sverige. Det var det som lockade Magnus.

Men spelplanen förändrades i september 2008 när Lehman Brothers ansökte om konkursskydd och finanskrisen blev ett faktum. Under senhösten fick Kaupthing Bank ekonomiska problem och det bestämdes att den svenska verksamheten skulle säljas.

– Jag var med i arbetet att hitta en ny ägare. Vi träffade riskkapitalister och andra aktörer, men den enda köparen som utmärkte sig var Ålandsbanken som ville etablera sig i Sverige och vågade satsa mitt i krisen. Det var jag imponerad av. Jag tilltalades också av den åländska bankens personliga entreprenörsstil som finns inom verksamheten än idag.

Magnus Johansson

Född: 1972 i Eksjö, Småland

Utbildning: Civilekonom, Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Han var även gruppchef på P18 på Gotland

Gör: Direktör, Affärsområdet Sverige Ålandsbanken

Intressen: relationer, skogspromenader, utförsäkning, golf, läsa självbiografier

Senast lästa bok: Start with Why av Simon Sinek

Dynamisk kombination

Ålandsbankens förvärv blev klart våren 2009. Magnus och hans kollegor i Stockholm hade tagit fram ett starkt Private Banking-koncept med specialister på finansiell planering för privatpersoner och företagsägare. Det kompletterade den åländska bankens inriktning mot privatkunder och entreprenörer på ett dynamiskt sätt.

Magnus inspireras av Ålandsbankens sätt att agera under kriser.

– Ålandsbanken gick in i Sverige under den senaste finanskrisen och expanderade i Finland när landet hade sin bankkris i början av 1990-talet. Det gäller att ta för sig av möjligheterna när de uppstår och våga ta positioner i svåra tider.

Det kommer också att färga av sig på Magnus och medarbetarnas arbete under och efter coronakrisen. Nu gäller det att se framåt och skapa nya affärer för banken och kunderna. Utmanarbankens fokus på tillväxt och lönsamhet gäller fortfarande.

Samtidigt är Ålandsbanken en

konserverativ och försiktig bank som undviker att ta onödiga risker. Det gäller att inte förhäva sig. Det gör att banken är stabil under svåra tider. Historiskt sett har Ålandsbanken Sverige inte haft några kreditförluster på tio år.

Ålandsbanken har idag drygt 700 medarbetare med verksamheter i Sverige, Finland och på Åland. Bakom framgången i Sverige ligger smart tillväxt och kontinuitet. En tredjedel av medarbetarna på huvudkontoret i Stockholm har varit med nästan lika länge som Magnus. Ålandsbanken har också lokala kontor i Göteborg och Malmö.

Genuint intresse för människor

Nyfikenheten på människor och lusten att verka genom personliga relationer gör att Magnus är trygg i sitt ledarskap. Han är en modern

ledare. Coachande, engagerad och närvarande. Att vara omtänksam och sprida värme på jobbet ligger högt upp på hans agenda.

– Jag tycker att det är viktigt att få in humorn i arbetet i dessa tider, säger han. Magnus har en stark tilltro till medarbetarna. Det är ju de som ska ha kontakt med kunderna. Att peka med hela handen är inte Magnus ledarstil. Den handlar snarare om att vara tydlig i kombination med omtanke och mänsklig värme. Det förhållningssättet speglar hans ledarskap och bottenar i ett genuint intresse för människor.

Intensiva arbetsperioder kräver mycket av både ledare och medarbetare. För Magnus är det viktigt att hålla sig i form. Inte minst i tider när det krävs av ledare att de är på topp.

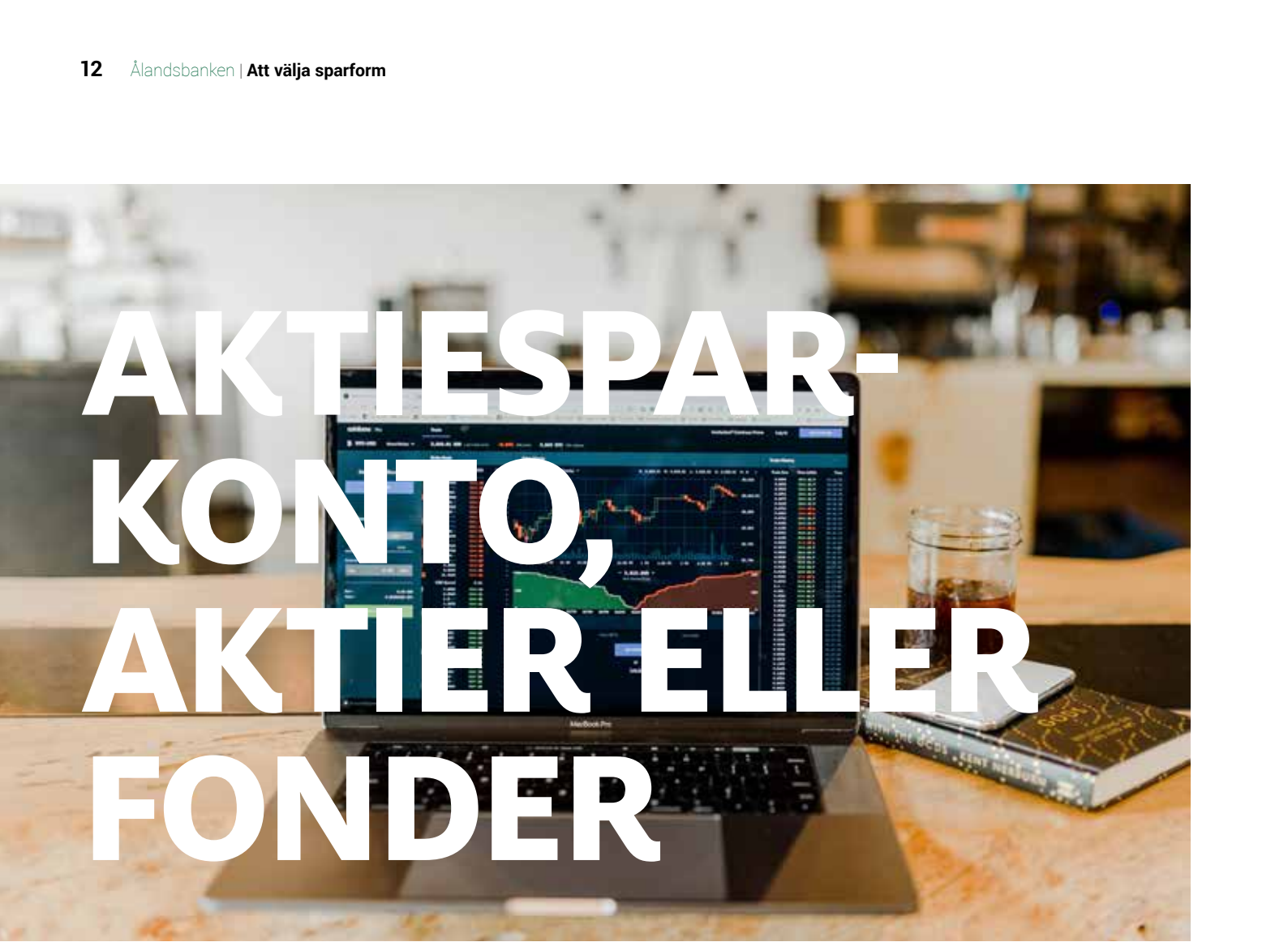
– Jag gillar att gå långa promenader och försöker komma ut så ofta jag

”Bakom framgången i Sverige ligger smart tillväxt och kontinuitet.”

kan. Det är bra för både kropp och själ. I sommar fyller jag 48 och då behöver man ta hand om sig. För en tid sedan gick jag 3,5 timmar i skogarna utanför släktgården i Småland. – Det var en härlig upplevelse, säger han.

De långa helgpromenaderna är Magnus sätt att få lugn och ro att förbereda sig inför intensiva arbetsveckor. Rörelse är också bra som återhämtning.

På fritiden umgås Magnus gärna med familjen. När han verkligen vill få en lugn stund läser han böcker. Helst läser han självbiografier. Berättelser från verkligheten inspirerar honom att ta nya steg i en svårnavigerad omvärld. ■

AKTIESPAR-KONTO, AKTIER ELLER FONDER

Steget in i placeringsvärlden kan kännas stort. En av de allra första frågorna som många ställer sig när man ska börja investera pengar är om dessa hårt förtjänade slantar ska placeras i aktier, fonder eller kanske ett aktiesparkonto?

Text **Veera Kaunisvaara** Foto **Austin Distel/Unsplash** och **Micheile Henderson/Unsplash**

De olika sparformerna har sina fördelar och nackdelar. Här reder vi ut de olika sparformernas egenskaper och hjälper dig förhoppningsvis några steg på vägen i dessa funderingar.

Aktiesparkonto

Om du vill ha ett alternativ till långsiktigt sparande och är intresserad av aktier så kan den nyaste sparformen på den finska marknaden, ett aktiesparkonto, vara något för dig. Aktiesparkonto är ett konto inom vilket du kan handla med finska och utländska börsnoterade aktier – utan omedelbara skattekonsekvenser.

Du betalar skatt på avkastningen först när du tar ut medel från kontot. Avkastningen beskattas enligt kapitalinkomstskatten, som för närvarande är 30 procent. Om dina kapitalinkomster för året överstiger 30 000 euro är skatten 34 procent på den överskjutande delen. När du sålt aktier eller fått dividender kan du spara avkastningen på aktiesparkontot och sedan omplacera den – på så sätt kan du över tid få fördelar av ränta på ränta-effekten. För dividender från utländska aktier betalar du däremot i regel källskatt i landet där aktien emitterats.

Du kan endast ha ett aktiesparkonto åt gången, och kan således

”Du betalar skatt på avkastningen först när du tar ut medel från kontot.”

inte ha ett aktiesparkonto i flera banker samtidigt. Du kan dock flytta över ett existerande aktiesparkonto till Ålandsbanken utan skattekonsekvenser. Om du har flera aktiesparkonton samtidigt påför Skatteförvaltningen en skatteförhöjning på 10 euro per dag på varje aktiesparkonto.

Du kan sätta in maximalt 50 000 euro på kontot som du sedan kan placera i aktier. Om gränsen på 50 000 euro uppnås, kan du göra insättningar på kontot på nytt efter att ha tagit ut pengar. Naturligtvis kan ditt kontosaldo vara högre om investeringarna på kontot ger avkastning. På ett aktiesparkonto är det möjligt att

sätta in enbart pengar och från ett aktiesparkonto är det också enbart möjligt att ta ut penningmedel.

Via aktiesparkontot kan du endast placera i börsnoterade aktier, inte fonder eller andra börsnoterade produkter, och eventuella tidigare köpta aktieinnehav kan inte överföras till ett aktiesparkonto.

Aktiesparkontot främjar långsiktigt sparande. Det lämpar sig bland annat för personer som har för avsikt att behålla placeringarna under många års tid. Även de som planerar att sätta pengar i bolag som betalar bra dividender, alltså vinstutdelning på aktier, kan ha nytta av kontot. Det här eftersom man kan återinvestera dividenderna utan att betala skatt. Som förälder kan du också öppna ett aktiesparkonto till dina barn – det lämpar sig bra för långsiktigt sparande till barn.

Huruvida en individuell aktieaffär medför vinst eller förlust är inte relevant ur skattesyndvinkel. När man lyfter pengar från kontot är det endast av betydelse om hela aktiesparkontot är på vinst eller förlust.

Handelskostnader som uppstår vid aktiehandel debiteras direkt från aktiesparkontot och påverkar således värdet på kontot, vilket innebär

”Aktiesparkontot främjar långsiktigt sparande.”

att kostnaderna inte längre separat är avdragsgilla. Om kontoskötselavgiften för ett aktiesparkonto debiteras direkt från kontot är den inte längre avdragsgill. Om kontoskötselavgiften däremot debiteras på annat sätt är den avdragsgill.

Eftersom eventuella vinster på ett aktiesparkonto inte beskattas direkt, så kan heller inte eventuella förluster på kontot utnyttjas under investeringsperioden. Ifall kontot är på förlust när du avslutar det, dvs. du får ut mindre kapital än du investerat, är förlusten avdragbar från övriga skattepliktiga kapitalinkomster i beskattningen under det år aktiesparkontot avslutats. Det här skiljer sig från placeringsfonder, där en avdragsgill förlust uppstår om helheten är negativ när uttagen görs.

Ett aktiesparkonto är administrativt enkelt. Investeraren behöver varken hålla reda på aktiernas inköpspriser eller anskaffningstider, och informationen överlämnas direkt till skattemyndigheterna. Förvaltaren av kontot tar hand om byråkrati och beräkningar. Investeraren själv fattar dock investeringsbesluten, men våra rådgivare hjälper dig mer än gärna att utifrån din personliga situation göra upp en långsiktig ekonomisk plan.

Aktier

Till ett vanligt värdeandelskonto kan du köpa hur mycket intressanta inhemska och utländska aktier som du själv vill. Det finns inga begränsningar för hur stora tillgångarna på ett, eller flera, värdeandelskonton får vara.

Ett vanligt värdeandelskonto lämpar sig för sparare som vill göra investeringar under några år och eventuellt lyfta ut dividenderna direkt.

Av dividenden som ett börsbolag delar ut till en aktieägare är 15 procent skattefri och 85 procent beskattningsbar kapitalinkomst.

Eventuell vinst vid försäljning av aktier kommer att beskattas som kapitalinkomst. Skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent och för den del av kapitalinkomsterna som överstiger 30 000 euro 34 procent. Om försäljningen innebär en förlust, kommer den att dras av från alla kapitalinkomster.

Försäljningsvinst (dvs. överlåtelsevinst) eller försäljningsförlust uppkommer när egendom säljs. Det finns två sätt att räkna ut överlåtelsevinsten: från försäljningspriset drar man av den verkliga anskaffningsutgiften (dvs. inköpspris, förmedlingsarvode och leveransavgift) eller så drar man av den presumtiva anskaffningsutgiften, vilken kan användas när den verkliga anskaffningsutgiften inte kan fastställas. Vid användandet av presumtiv anskaffningsutgift uppges i beskattningen egendomens anskaffningstidpunkt, och anskaffningsutgiftens storlek beror på ägandetiden. För egendom som ägts i minst 10 år är den presumtiva anskaffningsutgiften 40 procent och för egendom som ägts i under 10 år 20 procent av försäljningspriset.

Du som investerare får information från din bank om aktietransaktioner och utdelningar av dividend som betalats ut under året. Informationen vidarebefordras också till skattemyndigheterna och framkommer av den på förhand ifyllda skattedeklarationen, som

Skattesats på kapitalinkomster

Avkastning på ett aktiesparkonto, årlig avkastning på en placeringsfond, eventuell vinst vid försäljning av fondandelar samt vinst vid försäljning av aktier utgör alla kapitalinkomster. Skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, om kapitalinkomsten för hela året är mindre än 30 000 euro. Kapitalinkomster över 30 000 euro beskattas till 34 procent.

Presumtiv anskaffningsutgift

Den presumtiva anskaffningsutgiften är alltid minst 20 procent av försäljningspriset. När en **fondsparare** eller **direkt aktieägare** säljer investeringar som gjorts för över tio år sedan, får de använda en presumtiv anskaffningsutgift om 40 procent för beskattningen. Utöver anskaffningsutgiften är det inte längre tillåtet att från försäljningspriset dra av inköpspriset och utgiften för vinstens förvärvande, den presumtiva anskaffningsutgiften är snarare ett alternativ till avdrag. För aktiesparkonton kan ingen presumtiv anskaffningsutgift tillämpas.

Aktier eller fonder?

Vad kan passa dig beror främst på:

Din långsiktighet – hur länge planerar du att spara?

Din riskvillighet – vad händer om dina investeringar inte går vägen, har du råd att förlora delar av det du investerar?

Din vilja att vara aktiv – kommer du läsa på och göra analyser eller vill du att andra ska göra det åt dig?

För att öppna ett aktiesparkonto är du välkommen att kontakta din kundansvariga. Läs mer på vår webbplats.

- därefter bör kontrolleras och vid behov korrigeras.

Fonder

Om inköp, uppföljning och försäljning av direkta aktier inte intresserar dig, kan olika placeringsfonder vara ett lämpligt alternativ. Ofta är månatligt fondsparande ett första steg mot placeringsvärlden. Det finns ett brett utbud av fonder, som grovt kan delas in i aktie-, ränte- och blandfonder. Placeringsfondens viktigaste fördel är riskspridningen och beroende på risknivå och eget intresse finns en lämplig fond för var och en. Genom placeringsfonderna kan spararen placera också i sådana objekt i vilka det inte ens är möjligt att göra direkta aktieplaceringar. Till exempel kan en bostadsfond vara ett bra alternativ för den som är intresserad av bostadsmarknaden, men som själv inte kan eller vill investera i en

placeringslägenhet.

En placeringsfond delas in i fondandelar som är lika stora i förhållande till varandra. Fondandelarna är antingen avkastningsandelar eller tillväxtandelar. Ägarna av avkastningsandelar får en årlig avkastning, som beskattas. I praktiken betalar fondbolaget som förvaltar fonderna en förskottsskatt på 30 procent på avkastningen till skatteverket. Till ägarna av tillväxtandelar utbetalas däremot ingen avkastning, utan istället läggs avkastningen till fondandelens värde och beskattas först vid försäljning. Fondandelar som tecknats av privatpersoner är oftast tillväxtandelar. Byte från avkastningsandelar till tillväxtandelar inom samma placeringsfond och tvärtom är skattefritt.

Försäljningsvinst eller försäljningsförlust räknas ut genom att dra av teckningspriset och kostnaderna

”Ofta är månatligt fondsparande ett första steg mot placeringsvärlden.”

för anskaffningen från inlösningspriset (det pris som fondbolaget betalar till andelsägaren för andelen). Vinsten vid försäljning av fondandelar kommer att beskattas som kapitalinkomst. En förlust som uppkommit i samband med försäljning får dras av från överlåtelsevinster under skatteåret och de fem följande åren.

Från banken får du som investerare information om fondtransaktioner samt eventuell vinst/förlust under året. Informationen överlämnas också till skattemyndigheterna och presenteras i en på förhand ifylld deklaration, som måste kontrolleras och korrigeras vid behov. ■

Notera att alla investeringar i värdepapper innebär en risk. Värdet på en investering, och den avkastning som genereras, kan både öka och minska i värde och en investerare kan förlora hela eller delar av det insatta kapitalet.

REFINITIV LIPPER
FUND AWARDS2020 WINNER
NORDICS

Ålandsbanken Euro Bond bästa räntefond i Norden för sjunde året i rad!

Text **Jyri Suonpää** Foto **Jetro Stavén**

Placeringsfonden Ålandsbanken Euro Bond belönades nu för sjunde året i rad som den bästa räntefonden i sin kategori inom Norden. Finansbranschens högt uppskattade Refinitiv Lipper Fund Awards-priser publicerades i mars. Priserna tilldelas fonder som kontinuerligt kan överstiga den riskjusterade avkastningen för sin referensgrupp under en period på 3, 5 och 10 år. Urvalskriterierna är objektiva och gemensamma för alla fonder i gruppen och de baseras på entydiga och strikt kvantitativa kriterier. Refinitiv Lipper beskriver tillvägagångssättet i sin analys enligt följande:

– Den metodik och det tillvägagångssätt vi använder för att motivera utmärkelsen ligger till grund för alla våra analyser. Detta, tillsammans med ett grundligt och djupt förvärv av fonddata, leder till en unik jämförelse- och värderingsuppfattning av de fonder som jämförs samtidigt som det säkerställer att priset även återspeglar stabilitet.

För Ålandsbanken Euro Bond påvisas stabiliteten bland annat genom att fonden har vunnit priser i alla granskningsperioder som Refinitiv Lipper använt.

Även analysbolaget Morningstar, som jämför fonddata och fonder i sina respektive klasser, har försett Ålandsbanken Euro Bond med fulla och bästa fem stjärnor i alla sina granskningscykler. Detta påvisar fondens framgång i förhållande till dess kontrollgrupper och jämförelseindex.

Att utvärdera framgången för en

enskild fond eller portföljförvaltare är alltid lite knepigt och aldrig helt entydigt. En fonds framgång kan vara en tillfällighet, och även bero på tur. Portföljförvaltaren har kanske lyckats under den specifikt undersökta perioden.

Effekten av denna slumpmässighet kommer emellertid att minska när avkastningshistorikens period förlängs. Om fonden och portföljförvaltaren under en period på flera år har kunnat överträffa de övriga företagen i jämförelsegruppen, det vill säga fonder med liknande investeringspolitik som investerar i liknande instrument, så har man säkert gjort något på rätt sätt.

Vi i ränteförvaltningen vill tro att receptet för framgång inte behöver vara särskilt komplicerat. En portföljförvaltare bör fokusera på var hen har den bästa komparativa fördelen. För oss är det kännedom om de nordiska företagen och kännedom om marknaden.

Tillräcklig diversifiering, långsiktiga investeringar och i synnerhet minimering av handelskostnader är utan tvekan faktorer som på ett positivt sätt påverkar vinsten.

Naturligtvis är även ett kunligt och kompetent team av

”Vi vill uppnå en så jämn avkastning som möjligt på lång sikt.”

största vikt. Att tro på det du gör, ha disciplin och en dos ödmjukhet är åtminstone enligt vår erfarenhet en förutsättning för framgångsrika investeringar.

Ålandsbanken Euro Bond är en aktivt förvaltat räntefond som investerar i utvalda ränteinstrument, som i huvudsak klassificeras som ”investment grade”, med vederbörlig hänsyn till de rådande marknadsförhållanden. Således avviker tidvis fondens investeringar och aktiva risk avsevärt från jämförelseindexet.

– Orsakerna till fondens framgång är bland annat en försiktig investeringsstil, med vilken vi vill uppnå en så jämn avkastning som möjligt på lång sikt, och favoriseringen av stabila nordiska företagslån, säger fondförvaltare Jarkko Toivonen vid Ålandsbanken Fondbolag Ab. ■

Förvaltarna i ränteteamet; från vänster Jarkko Toivonen, Pontus Soramäki och Jyri Suonpää

TRYGG – Mer trygghet både hemma och på resan

Trygghet, både hemma och på resan, är en av hörnstenarna i Ålandsbanken Premium och Private Banking. Därför har vi tagit fram tjänsterna ID-stöldsupport, Web Cleanup, StopService och ett brett paket av kortförsäkringar som du får genom ditt Östersjökort Mastercard Premium Gold och Private Banking Gold.

ID-stöldsupport – råd och hjälp vid identitetsstöld

ID-stöld är ett växande samhällsproblem. Tänk dig att någon stjälar din identitet – du kanske tappar din legitimation på bussen eller är oförsiktig med dina personuppgifter på internet. Efter det köper någon mobiltelefoner och datorer i ditt namn och skaffar också kreditkort, tar banklån och kopierar nycklar till din bostad. För att försena upptäckten ställer tjuven dessutom om din post.

När bedrägeriet avslöjas kan din tillvaro bli en mardröm, med stora ekonomiska konsekvenser. Vad ska du göra om du upptäcker att just du blivit utsatt för ID-stöld? Och hur kan du minska risken för att hamna i den situationen? Som Premium- eller Private Banking-kund hos Ålandsbanken får du hjälp med att både minska risken för att bli utsatt och praktisk hjälp med att lösa en eventuell ID-stöld.

Om du misstänker att din identitet har blivit stulen tar du kontakt med Ålandsbankens ID-stöldsupport. Du får en personlig handläggare som hjälper dig genom hela processen eller får fullmakt att ta över och driva ditt ärende. Bakom din handläggare finns ett helt team av experter. Tillsammans kartlägger ni omfattningen och begränsar skadan genom att stoppa vidare försök till bedrägeri och kontakta fordringsägare.

Du får hjälp med:

- ✓ att bestrida och avvisa obefogade betalningskrav
- ✓ att upprätta bedrägerispärr hos kreditupplysningsföretag
- ✓ att kräva att orättmätiga anmärkningar i kreditupplysningsdatabaser avlägsnas

Web Cleanup – hjälp med att ta bort oönskat innehåll från internet

Vad gör du om någon lagt ut kränkande uppgifter om dig eller någon i din familj på webben? Har dina e-postkonton hackats eller har du upptäckt falska profiler i ditt namn? Vad gör du om dina barn hängs ut och mobbas i nätforum? Många av oss kan förr eller senare råka ut för obehagliga händelser på webben.

Som Ålandsbanken Premium- eller Private Banking-kund kan du känna dig trygg på nätet med tjänsten Web Cleanup. Du kan endera få vägledning i hur du själv raderar oönskat innehåll eller låta Web Cleanup ta över och driva ditt ärende. Väljer du att låta Web Cleanup driva ditt ärende, får du en personlig handläggare och hålls uppdaterad under processens gång. Du får även råd om hur du ska undvika liknande problem i framtiden samt hur du minskar risken för att hamna i en utsatt situation. Har du barn, får du handledning i de appar och sociala medier som dina barn använder samt råd om vad du som förälder ska vara extra uppmärksam på.

Du får hjälp med:

- ✓ att avlägsna oönskade och kränkande kommentarer, bilder och videoklipp
- ✓ att radera falska profiler på sociala medier, såsom Facebook och Twitter
- ✓ att ta kontroll över hackade e-postkonton och användarkonton
- ✓ förebyggande rådgivning om trygg användning av internet.

ID-stöldsupport och Web Cleanup erbjuds i samarbete med cxLoyalty International.

StopService – ökar din trygghet

Registrera dina kort, ditt mobilnummer och även ditt passnummer hos spärrtjänsten StopService så ökar du din trygghet.

Detta ingår:

- ✓ Med spärrtjänsten kan du, med ett enda telefonsamtal dygnet runt, spärra alla dina registrerade betal- och kreditkort samt mobiltelefonen. Du registrerar enkelt uppgifterna hos StopService via Internetkontoret.
- ✓ Om du blir av med plånboken under resan skickar vi nödkontanter till dig så fort som möjligt.
- ✓ I nödfall skickar vi även ersättande biljetter för hemresan.
- ✓ Med numrerade nyckelbrickor återfår du dina borttappade nycklar.
- ✓ Med hjälp av kodade personliga bagagebrickor returneras förlorat bagage till dig.

Kortförsäkringar

Du får ett brett paket av kortförsäkringar genom ditt Östersjökort Mastercard Premium Gold och Private Banking Gold.

Paketet innehåller:

- ✓ En omfattande **reseförsäkring** som gäller vid olyckor och sjukdomar både under inrikes- och utrikesresor. Du behöver inte ens betala resan med kortet för att försäkringen ska gälla. Försäkrade är – förutom du själv – medresande maka/make/sambo samt barn, barnbarn, styv-, adoptiv- och fosterbarn under 23 år som bor stadigvarande i samma hushåll som kortinnehavaren.
- ✓ En **identitetsstölds-försäkring** som täcker bland annat juridiska kostnader, inkomstbortfall, betalningskrav och diverse utgifter som uppstår om någon olovligt använder ditt namn och personbeteckning för att öppna kredit- eller bankkonton.
- ✓ En **prisskydds-försäkring** som ersätter skillnaden i pris mellan en vara som betalats med kortet i Finland och samma vara som inom 30 dagar från köpet inom landet säljs till ett lägre pris. Det lägre priset ska vara till allmänt utbud och tillgängligt för alla.
- ✓ En **köpskydds-försäkring** som ersätter skador eller defekter på en vara som betalats med kortet i något av de nordiska länderna. Försäkringen gäller till exempel vitvaror, hemelektronik, möbler och mobiltelefoner.
- ✓ En **Hole-in-One-försäkring** som ger dig möjlighet att fira med spelkamraterna för upp till 500 euro. Spelavgiften behöver inte vara betald med kortet. Gäller även på hemmaplan.

EKONOMISKA KRISER – EN HISTORISK TILLBAKABLICK

Världens ekonomier växer stadigt över tid. Ekonomiska kriser och börsnedgångar är inget nytt. Genom att lära oss mer om historien vet vi att det förr eller senare vänder, även om det kan ta sin tid. Det hjälper oss att se framåt.

Text **Anders Ström**

Foto **Adobe Stock**

Världshistorien har präglats av återkommande ekonomiska kriser som varit något utöver det vanliga skiftet från blomstrande tider till lågkonjunktur. Ofta har uppgång gått före fall. Åtminstone det har vi lärt oss av historien.

Bubblor i ekonomierna har uppstått på många olika sätt

genom århundradena och listan kan göras lång. Tulpanlökar, socker, kaffe, tobak, gruvor, vete, järnvägar, värdepapper, guld och olja är bara några exempel på den långa rad av tillgångsslag som bidragit till spekulativa uppgångar som slutat med krascher.

Även revolutioner, krig, terroristattacker, sjukdomar och svält har ödelagt samhällen och sänkt ekonomier. Det är inte första gången en pandemi sätter världsordningen på spel. Exempelvis spanska sjukan 1918–1920 har satt spår i den ekonomiska historien.

Uppgång och fall

Det som är gemensamt för många bubblor är att de ofta byggs upp,

växer och spricker i samband med ett paradigmskifte. Järnvägens genombrott i USA och Storbritannien på 1800-talet och it-hypen kring millennieskiftet är några exempel på det. Skedet i utvecklingen lockar till drömmar, förhoppningar och spekulat. När priserna stiger lockas alltför många köpare att investera. Inte sällan med lånade pengar. Det gör att bubblan växer. Nästan alltid finns det tecken och varningssignaler på vägen, men det är svårt att hoppa av i tid. Först efteråt vet man vad som hände. Inte sällan är det en oförutsedd händelse som efter en tids förändringar på marknaden gör att bubblan spricker.

Alla kriser har inte sitt ursprung i börsfall. Men under de senaste

decennierna har finanskriser varit en vanlig orsak till ekonomiska kriser. Det gör att det fortfarande finns en del att lära av börskrascher i historien.

Börskraschen på Wall Street 1929

Efter första världskriget blomstrade ekonomin i länder som inte varit med i kriget och överhettningen ledde till sammanbrott. Världen drabbades av en deflationskris i början av 1920-talet. USA kom in i en högkonjunktur 1922 och landets ekonomi växte kraftigt under det gyllene tjugotalet. Under den här perioden kom konsumtionssamhället till. De goda tiderna fortsatte under hela decenniet med några tillfälliga bakslag 1924 och 1927. Västståndet, avbetalningsköp och lånemöjligheter gjorde att även

allmänheten började köpa aktier. Snart var nationen inne i ett börsrally som fick ett abrupt slut i slutet av oktober 1929 då börsen i New York föll kraftigt. Under det treåriga börsrasen utraderades värden på 30 miljarder dollar. Kraschen övergick i depression med fallande produktion, priser och handel. Var fjärde amerikan var utan arbete 1933.

Den svenske finansmannen Ivar Kreuger drogs med i den stora börskraschen. Hans företag kunde inte betala skulderna som uppgick till 10 miljarder kronor. Efter tändstickskungens död 1932 uppdagades det att hans globala imperium hade byggts upp med gigantiska lån och komplicerade finansieringslösningar. På toppen var Ivar Kreuger en av världens rikaste män. Efter kraschen blev han själva sinnebild för en framgångsrik persons uppgång och fall.

Den långdragna ekonomiska krisen spred sig till Europa. Både Sverige och Finland drabbades av arbetslöshet.

Det glada åttioatalet och svarta måndagen 1987

Efter andra världskriget växte de nordiska välfärdsländerna fram. Sverige hade stora exportframgångar under rekordåren på 1960- och 1970-talet. Samhällsekonomin blomstrade och framtidstron var stark. Finland utvecklades enormt under den här tiden och industrin fick vind i seglen. Efter Helsingforsbörsens törnrosasöm under större delen av 1950- och 1960-talet klättrade aktiekurserna brant från 1968 till 1973. Men därefter drog oljekrisen 1973–1974 in de nordiska länderna i ett ekonomiskt mörker.

När det glada åttioatalet kom stärktes den svenska ekonomin och avregleringar inom kreditmarknaden och bankernas vilja att låna ut pengar eldade på investeringarna i fastigheter och värdepapper. Men det satsades även stora pengar på konst, antikviteter och lyxkonsumtion. Yuppienallar och finansvalpar blev kännetecknen för

tiden. Men festen tog slut 1987 när världens kurser föll dramatiskt. Svarta måndagen 19 oktober sjönk det amerikanska aktieindexet Dow Jones med nära 23 procent. Det var det största börsfallet någonsin på en enskild dag. På grund av fallet förlorade Stockholmsbörsen 40 procent av sitt värde på bara några veckor. Däremot påverkades inte realekonomin och Stockholmsbörsen slutade på ett litet minus.

Även Finlands ekonomi blev överhettad under 1980-talet. Men landets kris började inte förrän 1989 efter en lång uppgångsperiod på Helsingforsbörsen sedan slutet av 1970-talet.

Fastighets- och bankkrisen i början av 1990-talet

Det dröjde inte länge innan den svenska ekonomin rusade uppåt igen. I slutet av 1980-talet var spekulationerna i kommersiella fastigheter i full gång. I början av 1990-talet drabbades Sverige av både fastighetskris och bankkris.

I Finland förbättrades ekonomin avsevärt under senare delen av 1980-talet och tillväxttalen var bland Europas högsta. Arbetslösheten var strax under 3 procent. Men den överhettade ekonomin ledde till att den finska banksektorn gick in i en kris i början av 1990-talet. Den höga skuldnivån, hög arbetslöshet och många osäkra krediter bidrog till problemen. Den finska ekonomin hade dessutom drabbats av förändringarna på världsmarknaden när den bilaterala handeln med Sovjetunionen minskat dramatiskt efter Berlinmurens fall 1989.

It-bubblan som sprack 2000

I slutet av 1990-talet präglades näringslivet i USA, Storbritannien och Norden av en ny guldrusch. Inte minst i Sverige och Finland. Med förhoppningar om en evig tillväxt utan krav på lönsamhet gjorde unga entreprenörer entré på den globala marknaden med fokus på it och internet. Riskkapitalet drogs till den

Historiska kriser i urval

Prisrevolutionen på 1500- och 1600-talet

Holländska tulpanlökskraschen 1636–1637

Palmstruchska bankkrisen i Sverige 1663

Bank Royale-skandalen i Frankrike 1710-talet

Latinamerikanska gruvkrisen 1825

Brittiska järnvägs-krisen 1846–1850

Guldkraschen i USA 1860

Västeuropas sista hungersnöd i Finland 1867

Järnvägs-krisen i USA 1873

Internationell finanskris 1877–1878

Internationell finanskris 1907–1908

Första världskriget 1914–1918

Ryska revolutionen 1917

Finska inbördeskriget 1918

Internationell deflationskris 1921–1922

Den stora börskraschen i USA 1929

Kreugerkraschen 1932

Internationell depression 1932–1933

Andra världskriget 1939–1945

Första oljekrisen 1973–1974

Inhemsk fastighets- och bankkriser i Finland och Sverige i början av 1990-talet

Japans finans- och fastighetskris 1990–1992

Asienkrisen 1997–1998

Terrorattackerna i USA den 11 september 2001

Global finanskris 2008–2009

Coronakrisen 2020

nya ekonomin och börskurserna rusade i höjden. I it-hypen på de nordiska börserna ingick tunga företag som Ericsson och Nokia, men också en lång rad av förväntningsbolag som ökade snabbt i värde. Starten för it-boomen sägs vara börsintroduktionen av Netscape i augusti 1995. Mellan 1996 och 2000 steg amerikanska Nasdaqs index med över 700 procent. Men på våren 2000 sprack it-bubblan. Efter en uppgång på 80 procent på bara fem månader nådde Stockholmsbörsen sin toppnotering den 6 mars. Under de tre följande åren gav den svenska börsen en negativ avkastning på totalt 70 procent.

På Helsingforsbörsen föll index

med 15 procent på en dag 2001 i samband med it-bubblan.

Finanskrisen 2008

Den senaste finanskrisen började på husmarknaden i USA genom att osäkra lån såldes vidare genom komplexa strukturella produkter till orealistiska värden. När banker och finansinstitut började förlora pengar saknades det kapital i det amerikanska banksystemet och bankerna slutade att handla sinsemellan. Det gjorde att den interna bankmarknaden kollapsade hösten 2008. Som en följd av det gick finansinstitutet Lehman Brothers i konkurs. Det blev början på en global finanskris som spred sig över världen. Det resul-

”Det enda vi vet efter att ha varit med om kriser förut är att det förr eller senare vänder.”

terade bland annat i den isländska bankkrisen och Lettlands finanskris. Även de nordiska länderna drabbades av ekonomisk kris. För investerare över hela världen var 2008 ett mycket tungt år. Inte minst i Stockholm och Helsingfors där börskurserna halverades.

Tillfällig nedgång efter lång uppgång

Efter den senaste finanskrisen växte de västerländska ekonomierna sig allt starkare. Med undantag för två tillfälliga nedgångar 2011 och 2018 på grund av eurokrisen, Greklands låneproblem och tillfällig börsoro ökade värdet stadigt på Stockholmsbörsen under drygt tio år.

Men i början av 2020 slog coronakrisen hårt mot världens börser. Under mars föll Stockholmsbörsen med 13 procent, Dow Jones backade med 14 procent och Euroländernas index Stoxx föll med 16 procent. Stockholmsbörsen backade hela 20 procent under februari och mars, men index hämtade sig en aning under april. Måndagen den 9 mars sjönk Helsingforsbörsens index med drygt 7 procent. Det var nästan lika mycket som amerikanska Dow Jones index som hade sitt kraftigaste fall under en dag sedan den senaste finanskrisen. Det världsomspännande börsraset fick ny fart på torsdagen samma vecka,

när Helsingfors OMXH-index föll med över 10 procent under dagen. Samma dag föll Stockholmsbörsen med över 11 procent. Det var det största börsfallet i Sverige under en dag i modern tid.

Det som hade börjat som en hälsokris övergick snart i en ekonomisk kris som drabbade samhällen över världen i olika hög grad. Snabbt, globalt och medialt blev kännetecken för krisen.

BNP beräknas enligt Finlands bank minska med 1,5 till 4 procent under 2020 till följd av coronaviruspandemin.

Historiskt sett är inte coronakrisen en finansiell bubbla i vanlig mening, men det kraftiga fallet på

världens börser kom efter en lång uppgångsperiod. Få anade att det var ett nytt virus som skulle bryta den positiva trenden på världens börser.

Hur djupa de ekonomiska följderna av krisen blir vet vi inte ännu. Inte heller hur länge den sträcker sig. I en tid av osäkerhet och oro är det svårt att göra några prognoser. Det enda vi vet efter att ha varit med om kriser förut är att det förr eller senare vänder. Kriser kommer och går.

Den historiska statistiken för börs och BNP visar att den långsiktiga tillväxten varit stabil över tid. Under längre tidsperioder visar sig kriser och kraftiga börsnedgångar som hack i kurvan. Inte som skillnad mellan toppår och bottenår. ■

Källor:
Hufvudstadsbladet, Yle och Kim Lindströms artikel "Från Törnrosa-sömn till överhettning. Helsingforsbörsen genom tiderna", Ekonomiska samfundet 2017.

Anders Ström är författare och fri skribent. Han har bland annat skrivit Investeringsboken – din guide till ekonomiskt oberoende. Artikeln är skriven 03/2020.

SE ÖVER DIN JURIDISKA STATUS I DAG!

Text Ålandsbanken Abp Foto Therese Andersson

Världen befinner sig just nu i en situation som vi svårligen kunde förutse för några månader sedan. Det råder, i skrivande stund, undantagstillstånd i en stor del av världens länder och gemene mans vardag är sig inte lik.

I tider som dessa får våra jurister en del frågor om vilka möjligheter man har att förbereda sig för att underlätta i svåra situationer. I den här artikeln berättar vi om tre olika dokument som kan upprättas för att underlätta i situationer då livet är lite mer utmanande än vanligt.

Intressebevakningsfullmakt

Så länge du är frisk och mår bra bestämmer du själv över din egendom och fattar alla ekonomiska beslut för egen del. Skulle du däremot bli så pass sjuk att du inte längre har förmåga att ta dessa beslut kommer en intressebevakare att utses för dig

”Så länge du är frisk och mår bra bestämmer du själv över din egendom.”

genom domstolsbeslut. Genom att upprätta en intressebevakningsfullmakt kan du själv på förhand besluta vem som ska vara din intressebevakare och vilka möjligheter denna person ska ha. Varje fullmakt skräddarsys helt enligt din vilja. Fullmakten är ett levande dokument som när som helst kan ändras av dig.

Utan fullmakt kan intressebevakaren behöva söka tillstånd via myndigheter för att utföra vissa åtgärder – något som tar tid och kostar pengar. Med en fullmakt har du på förhand bestämt vilka möjligheter den befullmäktigade ska ha, och då krävs inga tillstånd för

ärenden specificerade i fullmakten. Förutom att sköta din vardagliga ekonomi kan det bland annat handla om att sälja och köpa egendom, ingå avtal för din räkning eller att ge gåvor eller förskott på arv åt dina barn. Fullmakten är verkningslös så länge du själv har förmåga att agera i dina egna intressen och inkräftar således inte på din egen, fria vilja. För att fullmakten ska träda i kraft krävs ett läkarintyg som bestyrker att personen i fråga inte längre kan tillvarata sina intressen. Den möjliggör dock för dina anhöriga att kunna agera i enlighet med din vilja då du inte längre kan uttrycka den.

Från vänster: *Frida Isaksson, Bodil Wiklund, Jessica Eriksson, Linda Franklin och Michaela Karlsson.*

Testamente

En av livets svåraste stunder är då vi förlorar någon som vi tycker om. Livet blir annorlunda och det är samtidigt många beslut som ska fattas i samband med en anhörigs bortgång. Genom att upprätta ett testamente kan du styra hur dina tillgångar ska fördelas den dag du avlider och därmed underlätta för dina anhöriga. I Finland ärver gifta makar med barn och sambor inte varandra. För att trygga din livskamrat kan det därför vara viktigt att upprätta ett testamente så att hen också efter din bortgång kan ha ett så bra liv som möjligt.

Genom ett testamente kan du

även välja att ge arv till annan än den som står i direkt arvsled till dig, till exempel till dina barnbarn. Genom att aktivt välja vilka som ska ärva dig kan du trygga dina anhörigas möjligheter i sitt fortsatta liv, samtidigt som vi hjälper dig att se över på vilket sätt dina val påverkar arvsskatten.

Aktieägaravtal

Driver du ett aktiebolag tillsammans med någon eller några andra personer? Då kan det vara bra att upprätta ett aktieägaravtal där ni tillsammans bestämmer hur ni ska agera i situationer som är utöver

det vanliga, för att undvika framtida konflikter. I ett aktieägaravtal kan ni till exempel bestämma hur ni gör ifall en part önskar sälja sina aktier eller ifall en part inte längre kan eller vill arbeta i företaget. Ni kan också komma överens om vilka andra dokument som ska upprättas för att undvika att företaget i framtiden ägs av den ena partens tidigare livskamrat, exempelvis på grund av en skilsmässa. Ett aktieägaravtal kan i svåra situationer möjliggöra en fortsatt drift av företaget och på så sätt hindra att företagets värde minskar. ■

Havsvidden – med känsla för havet

Text **Kajsa Öijerholm** Foto **Sebastian Jern, Upzone Studios**

På norra Åland, längst ut i havsbandet där den röda graniten möter Norrhavet, ligger Havsvidden. En unik resort med hotell, konferensanläggning och ett boende utöver det vanliga. En gång skapad av Ålandsbankens tidigare vd, legenden Thorvald "Thusse" Eriksson, för att erbjuda besökaren en lisa för själen i antroposofisk anda och i en miljö med känsla för havet. Området har utvecklats med arkitektritade Klipphus signerade Thomas Sandell och till våren 2021 står 17 nya hotellägenheter klara för inflyttning.

Havsviddens Historia

Havsviddens historia började med att den pensionerande bankdirektören Thorvald "Thusse" Eriksson och hustrun Birgitta förälskade sig i den vilda naturen på norra Åland och ville ge andra människor möjlighet att njuta av miljön. Tanken på att skapa ett rekreations- och hälso-center på klipporna vid havet föddes och sommaren 1990 öppnades Havsvidden för första gången.

Hotellet skapades i antroposofisk anda utifrån tron på positiva och negativa energiflöden. Det är bland annat därför hotellkropparna är vända så att gästerna hälsas godmorgon av solen i öster och får vila huvudet i väster.

Idag drivs Havsvidden

av två olika bolag; Havsvidden AB som äger marken och förvaltar byggnader, bygger nya hus och projekterar nya byggnationer samt Havsvidden Management AB som driver den dagliga verksamheten för besökande gäster med uthyrning av hotellrum och Klipphus.

**Koordinaterna
till hamnen är:
N 60° 25' 3"
E 19° 54' 7"**

”För minimal åverkan på de unika klipporna byggs husen på pålar.”

Nära men långt ifrån vardagen.

Vad kan vara vackrare eller skönare än en hemester på Åland?

Med flest soltimmar i Norden, vårt milda havsklimat och 20.000 öar och skär finns det otroligt mycket kul att hitta på precis runt hörnet, utflyktsmål man kanske inte hinner med under resten av året. Fyll dagarna med vandring, gå på upptäcktsfärd i skogen, gästa en ny båthamn eller varför inte boka ett hotellpaket där du får alla upplevelser serverade. I dessa tider kan det rent av vara en hjälteinsats att lägga semesterpengarna på den lokala resorten eller restaurangen.

I Geta, utspritt på de röda granitklipporna vid havet, ligger Havsvidden Resort. Med arkitekt ritade hus som smälter in i omgivningen erbjuds allt man kan önska

sig av hotell, fristående villor, restaurang, bar, lounge, konferensfaciliteter, badhus med bastu och jacuzzi, pool och dessutom norra Ålands enda gästhamn med bränslemöjligheter.

En blandning av privata villor, lägenheter och hotellrum

Havsvidden har funnits och varit öppet för gäster i snart 30 år och erbjuder allt från små mysiga hotellrum till luftiga sviter med terrass mot solnedgången. Inredningen är skandinaviskt avskalad och i dova färger för att matcha naturen. – Mycket har hänt sedan start och vi fortsätter hela tiden att utvecklas, säger Bitte Islander, försäljnings- och marknadschef på Havsvidden AB.

Området har expanderat med över 40 fantastiska Klipphus, unika hotelllägenheter, badhus och gästhamn med plats för cirka 20 båtar.

– I lugn och ro, med havet

utanför fönstret, finns tid att mötas. Stillheten kombinerad med naturnära upplevelser och en vidunderlig utsikt är vårt recept för en lyckad konferens eller avkopplande vistelse för privatgäster, fortsätter hon.

Den avskilda platsen är lätt att skydda vilket ger utrymme för stor integritet och är perfekt ur till exempel säkerhetsaspekt för känsliga konferenser. Det är en trygg samlingsplats för seglare, boende, hotellgäster och folk från trakten.

Klimatsmarta val

– Att arbeta långsiktigt, klimatsmart och därmed reducera behovet av energi är ett hygienkrav för oss, säger Bitte och syftar bland annat på att byggmaterial och produkter väljs ur ett hållbarhetsperspektiv.

– Ett större grepp för att värna om naturen och göra minimal åverkan på de unika klipporna gör att vi exempelvis bygger våra hus på pålar istället för att spränga, fortsätter hon.

Med snålspolande toaletter, duschar och blandare samt genom att uppmana gästerna att använda lakan och handdukar mer än en dag minskar också vattenförbrukningen. Och med ett aktivt jobb för bättre beställningsrutiner har man betydligt färre transporter till och från resorten nu.

– Vår köksmästare handlar lokala råvaror och på sommaren har vi vår egen örträdgård. Men det finns mer att göra. Vi ser hela tiden över våra rutiner för att få in ett cirkulärt tänkande.

För den som inte nöjer sig med ett

”Här kan du njuta av lugnet, maten och aktiviteterna innan det blir dags att återvända till verkligheten igen.”

enstaka besök finns möjlighet att investera i ett privat boende.

Hus att komma hem till

För den som inte nöjer sig med ett enstaka besök finns möjlighet att investera i ett privat boende.

– Ja, med Havsvidden ges möjlighet att förvärva ett eget boende på Åland utan hembygdsrätt eftersom du köper aktier i ett bostadsaktiebolag, förklarar Bitte. Extra roligt är att vi ser ett ökat intresse bland just ålänningar nu. Många, som är utflyttade sedan länge, har kanske kvar sina släktingar eller andra starka kopplingar till ön. Då blir detta en fin investering att komma hem till.

Arkitektritade Klipphus

Det var under 2000-talet som Havsvidden utökades med de exklusiva Klipphusen, vinklade på ett sätt som gör att de vackert smälter in i landskapet och på bästa sätt utnyttjar ljus och rymd. De är individuellt inredda med ett, två eller tre sovrum. Umgängesyrtorna är generöst tilltagna med stora terrasser och spektakulär utsikt mot havet. Vissa har även bastu och jacuzzi ute på altanen. Nationaliteten på husens ägare varierar.

Många är svenskar, men även finnar, luxemburgare och schweizare finns representerade.

– Det som mest lockar våra köpare är stillheten och den magiska omgivningen. Framförallt är det faktiskt de schweiziska gästerna som uttrycker stor uppskattning och förundran över tystnaden, enligt Bitte.

Fritidsboende perfekt för uthyrning

Med utgångspunkt i det bästa från villorna, det som gästerna uppskattat allra mest, har 17 nya hotellägenheter med utpräglad premiumkänslas skapats. Ett bekvämt compact living med stora panoramafönster, bad och bastu med vidsträckt utsikt samt ett inglasat uterum som förlänger sommarmånaderna.

Det är den kända arkitekten Thomas Sandell som varit tongivande till designen av Klipphusen och vars formspråk även går igen i arkitekturen på de nya lägenheterna. – Ett fullständigt unikt och samtidigt så enkelt boende, förklarar Bitte. Både hus och lägenheter är utmärkta för uthyrning också, med möjlighet att tjäna upp till 100 €/dag utan att lyfta ett finger. Havsvidden ombesörjer allt det praktiska. Som

”Njut av värmen i bastun, ta ett svalkande dopp eller koppla av i jacuzzin med magisk havsutsikt.”

ägare anländer du till ett nystädat hem. Sängen är bäddad, jacuzzin redo och bastun är uppvärmd.

Framtidsplaner

Miljön kring Havsvidden är lika spektakulär oavsett sol och värme på sommaren eller stormar och snö på vintern. Men säsongsvariationen är stor. Under sommaren är det ofta fullbelagt medan det är betydligt lugnare under vinterhalvåret. Ambitionen är därför att utöka konferenserna under vintern och på sikt utveckla området på ett sätt som erbjuder såväl fritids- som permanentboende. Här finns en stor potential.

Under de närmaste åren ligger ytterligare planer på att bygga ett antal större Klipphus om majestätiska 200 kvm. Drömmen är också att formge ett högre landmärke, ett punkthus, som erbjuder en lägenhet per plan vilket innebär att man får utsikt i varje väderstreck. – Vi är så tacksamma över att få driva Thusses drömmar vidare och välkomna nya gäster från alla kontinenter, avslutar Bitte. Jag hoppas att han ler i sin himmel och är nöjd med det vi gör. Han var en man full av idéer och fantastiska visioner. ■

Thomas Sandells tongivande design genomsyrar Klipphusen.

Bitte Islander, försäljnings- och marknadschef på Havsvidden AB

Toppen av ett plastberg

Text **Miina Poikolainen, WWF** Foto **Shane Gross/Shutterstock**

Finland har de mest nedskräpade stränderna i Östersjön, och upp till 90 % av skräpet man hittar på stränderna är plast. Lyckligtvis kan problemet fortfarande lösas.

Föreställ dig en vacker sommardag vid ett glittrande hav: måsarna seglar i skyn och den svala brisen blåser i ansiktet. Men när du borrar ner tårna i sanden faller en skugga över den annars perfekta dagen: cigarettfimpar, kapsyler, plastpåsar och plastflaskor ...

Bilden är dessvärre sann, eftersom de mest nedskräpade stränderna i Östersjön finns i Finland.

Plastskräp är inte bara ett tillfälligt bekymmer eftersom

nedbrytningen av till exempel en plastflaska i naturen tar hela 450 år och stora plastskräp, såsom fiskenät, kan behöva upp till 600 år innan de helt bryts ned i haven. Om den nuvarande takten fortsätter hotar mängden plastskräp i haven att fördubblas fram till år 2030. Redan nu finns det 150 miljoner ton plastskräp i världens hav.

Plast har massproducerats endast i cirka 60 år, men nästan hälften av den plast som för närvarande skräpar ner vår jord har producerats under de senaste tjugo

”Redan nu finns det 150 miljoner ton plastskräp i världens hav.”

åren. I grunden är plast inget dåligt material, men fram till idag har plast producerats, använts och förstörts på ett vårdslöst sätt.

– Därför måste problemet nu tacklas på lagstiftningsnivå och man bör rationalisera användningen av plast globalt, säger WWF Finlands marinexpert Anna Soirinsuo.

När plasten hamnar i haven orsakar den allvarlig skada på miljön, djur och människor. Till exempel kan fiskar och andra havsdjur trassla in sig i och kvävas av plastpartiklar. Plast i djurens matsmältning förorsakar en falsk mättnadskänsla och den kan till och med täppa till tarmarna. Plastskräp påverkar även användningen av marina rekreatiomsområden.

Sopsäck med på picknicken

Den fula sanningen är att skräp uppstår där det finns människor: upp

till 80 procent av plastskräpet som når haven kommer från landbaserade källor. Det är därför mest effektivt att ta itu med problemet vid dess ursprung. Det vanligaste plastskräpet i Östersjön uppstår då vi äter, dricker och röker. Men även fiskeredskap som innehåller plast dumpas i havet.

– Det bästa en enskild medborgare kan göra är att alltid ta med hem skräpet från picknicken och inte kasta cigarettfimpar i naturen. Var och en bör även återvinna målarfärger, byggmaterial och fiskeredskap på korrekt sätt, så att de inte hamnar i naturen, uppmunt-
rar Soirinsuo.

Omkring 70 procent av allt skräp i Östersjöområdet är plast, men det är svårt att uppskatta den totala mängden plastavfall i Östersjön. Enligt forskarnas uppskattning spolas eventuellt endast 5 procent av plastavfallet upp på stränderna, största delen hamnar slutligen på havsbotten.

– Skräpet som hittas på stränderna är därför bara toppen av isberget, konstaterar Soirinsuo.

I länder med välutvecklad avfallshantering, såsom Finland och USA, beror det marina plastproblemet till största delen på likgiltighet.

– Här är man kanske mer van vid att det är någon annan som tar hand om soporna. Vilket dock inte är fallet, utan skräp som kastats på gator och i naturen slutar oftast i havet dit de hamnar med avrinningsvattnet,

påminner Soirinsuo.

Mikroplast motsvarande ett bankkort per vecka

I haven finns, förutom stora plastskräp, även små mikroplaster. Man tillsätter dem till exempel i kosmetika och målarfärger som tillsatser. Studier har visat att mikroplaster frigörs också från textilier av syntetfiber, främst från olika sorters sportkläder som tvättas ofta. I synnerhet mikroplastpartiklar från bildäck samt mikroplast som förekommer i bottenfärgers pigment hamnar med avrinningsvattnet ut i havet.

– Lyckligtvis kommer vissa mikroplastprodukter att förbjudas och de produkter som ännu tillåts kommer att innehålla anvisningar i förpackningarna, vilket gör dem lättare att använda och kassera på rätt sätt. Vad gäller till exempel fiskeredskap och tobaksvaror kommer även de att omfattas av producentansvar, vilket innebär att tillverkarna blir tvungna att betala för att återvinna och eventuellt samla in använda produkter från naturen, säger Soirinsuo.

Mikroplaster har hittats på havsbotten och till och med i arktiska fåglars ägg. Inte ens vi människor går helt säkra från mikroplaster: en global studie som publicerades förra året visar att vi får i oss cirka 5 gram mikroplast i veckan, motsvarande vikten av ett bankkort. Effekterna av dessa mikroplaster är ännu inte kända. Dricksvatten är en av de största källorna, men mikroplaster

har även hittats i många livsmedel och drycker.

I Finland är mer än hälften av det marina plastskräpet mikroplast.

– Man kan reducera mikroplastbelastningen till exempel genom att minska användningen av kläder i syntetfiber, råder Soirinsuo.

Fortfarande finns det en hel del att göra om vi helt ska hindra plastskräp från att hamna i haven, men under tiden kan var och en agera för Östersjöns bästa.

WWF Finland samlar in information om mikroplaster i Östersjön

Vid Östersjöns kuster och stränder hittas i medeltal 50–280 plastbitar per hundra meter, och hit räknas inte mikroplast som är mindre än 0,5 cm.

– Om ansamlingen av långsamt nedbrytbar plast fortsätter i nuvarande takt, kan mikroplasthalten vid stor del av världens havsstränder stiga till skadliga nivåer för levande organismer, säger WWF Finlands marinexpert Anna Soirinsuo.

Under sommaren kommer WWF Finland tillsammans med Håll Skärgården Ren rf att samla in plastskräp och prover från de finländska stränderna. Det insamlade materialet kommer att ge ytterligare information om nedskräpningen samt mängden och kvaliteten på mikroplast vid Östersjöns stränder. Proverna analyseras vid Finlands Miljöcentral (SYKE) och WWF kommer att presentera resultaten i slutet av året. ■

Så här minskar du mängden plastavfall i Östersjön:

1. Kasta alltid skräp och cigarettfimpar i skräpkorgen.
2. Återvinn plast.
3. Välj få färdigförpackade livsmedel och undvik att köpa onödiga plastprodukter.
4. Ät på restauranger där man använder sig av porslinskärl och undvik engångsartiklar på picknicken.
5. När du handlar, välj en tygkasse eller en plastpåse av återvunnet material och använd den som soppåse.
6. Föredra kranvatten och överväg noga köp av drycker på flaska.
7. Välj kläder i naturfiber, överväg noga köp av nya kläder och tvätta inte kläder i onödan.

8. Minska privatbilism. En stor del av Östersjöns mikroplaster kommer från bildäckens gummismulor.

Använd den makt du har som konsument; fundera på vilka tjänster och produkter du använder. Kräv förbättringar till produkter som inte är miljövänliga, till exempel överdriven användning av förpackningsmaterial.

Tips & nyheter

Nordisk småbolagsfond nyaste tillskottet bland våra fonder

I maj lanserade vi en ny fond, Ålandsbanken Nordiska Småbolag. Småbolagsfonden följer samma investeringsfilosofi som Ålandsbankens övriga fonder med huvudsaklig inriktning mot kvalitetsbolag. Placeringsuniversum är nordiska små och medelstora bolag med stabila balansräkningar, starka kassaflöden och hög lönsamhet. Fonden följer Ålandsbankens generella regler och riktlinjer avseende ansvarsfulla

placeringar, och är dessutom helt vapen- och fossilfri.

Ålandsbanken Nordiska Småbolag är en aktivt förvaltd fond och strävar alltså inte mot att följa index. Fondens jämförelseindex är Carnegie Nordic Small Cap, ett index som används av de flesta fonder med likartad inriktning. Fonden förvaltas av fondbolagets aktieteam med Eric Berglund som huvudsvarig förvaltare. ■

Ändring i spärrtjänsten **StopService**

Som Premium- eller Private Bankingkund har du tillgång till tjänsten StopService.

Genom att registrera exempelvis dina bankkort i tjänsten kan du med ett enda telefonsamtal spärra borttappade kort.

Under våren kommer det att ske förändringar i StopService. Möjligheten att registrera även övriga familjemedlemmars personliga uppgifter kommer att försvinna per den 1 juni 2020. Ändringen görs på grund av kraven i

EU:s dataskyddsförordning (GDPR) gällande registrering av personliga uppgifter.

Om du har registrerat dina familjemedlemmars uppgifter i StopService kommer uppgifterna att tas bort ur dataregistret per den 1 september 2020. Du som huvudanvändare av StopService kommer fortsättningsvis att ha tillgång till tjänsten och dina redan registrerade uppgifter påverkas inte av ändringarna. ■

MOBIL BANKKOLL MED PUSH-NOTISER

Genom att aktivera pushnotiser i Mobilbanken kan du enkelt hålla koll på såväl nya meddelanden från oss som nya e-fakturor och godkända eller nekade kortköp. Utbudet av pushnotiser utökas kontinuerligt och syftet med dem är att du enklare ska ha koll på dina bankärenden. Det nyaste tillskottet är notiser för godkända och nekade kortköp. Genom ett pling i mobilen får du reda på om kortköpet du nyss gjorde godkändes eller nekades. Då kan du enkelt hålla koll på att inga obehöriga använder ditt kort. Du får också en förklaring till ett nekat kortköp – du kanske behöver mata in PIN-koden eller se över kortets beloppsgränser eller regionsbegränsning för att köpet ska godkännas. Vi vet alla hur det känns att stå i kassakön och försöka klura ut varför köpet inte går igenom – nu har du möjlighet att få svar på frågan i realtid – direkt i din mobil.

PS. Pushnotiserna hittar du via *Inställningar*.

Använder du kodtabellen? Nu behövs tilläggsverifieringen via sms

I april infördes tilläggsverifiering via sms för våra kunder som använder kodtabellen. Tilläggsverifieringen infördes för att möta betaltjänstdirektivets nya krav som gäller för hela EU.

- Innan du loggar in till Internetkontoret, se till att du har både kodtabellen och din mobiltelefon i närheten.
- När du anger ditt mobilnummer som sms-koden skickas till, kontrollera noggrant att numret är korrekt, inga mellanslag ska finnas med.
- Du får en ny sms-kod för varje inloggning och betalningsbekräftelse. Se

till att du alltid matar in den senaste sms-koden.

- Om du byter mobilnummer kan du ändra ditt nummer på Internetkontoret eller Mobilbanken via Din profil.
- Du kan registrera flera betalningar samtidigt och godkänna dem sedan alla på en gång, med samma kod. Då slipper du ha koll på många sms-koder samtidigt.
- Ifall du plötsligt inte längre får sms-koder kan det handla om en tillfällig störning i ditt närområde. Starta om telefonen och pröva på nytt lite senare.

Alternativet till kodtabell och sms-verifiering är **Ålandsbanken e-ID**, vår digitala identifieringsmetod som du själv aktiverar via Mobilbanken. Du vet väl om att du även kan logga in till Internetkontoret med e-ID?

Behöver du hjälp med att aktivera eller komma igång med e-ID så är du alltid välkommen att kontakta ditt kontor eller vår Kundservice. ■

Därför måste du kontrollera dina uppgifter regelbundet

Var kommer dina pengar ifrån? Vad tjänar du? Är du skattskyldig utanför Finland? Det är frågor banken ställer till dig med jämna mellanrum. Orsaken är inte misstänksamhet – utan att penningtvättslagen kräver att vi har koll på våra kunder. Med hjälp av dessa frågor kan vi motverka att våra tjänster används exempelvis till penningtvätt och finansiering av terrorism.

Du som använder Internetkontoret och Mobilbanken kommer framöver att stöta på en uppmaning att kontrollera, och vid behov, uppdatera dina uppgifter i samband med att du loggar in. Som bank måste vi regelbundet be dig att se över dina uppgifter. Om du inte gör det, kommer dina digitala tjänster att

spärras – det kan låta tufft, men genom att ha aktuella och korrekta uppgifter om dig säkerställer vi att vi följer de lagar och regelverk som gäller oss. Då kan vi också fortsättningsvis erbjuda dig säkra banktjänster.

Du behöver inte själv ha koll på när det är dags för den regelbundna uppdateringen av dina uppgifter. I samband med att du loggar in till Internetkontoret eller Mobilbanken kommer du att få en påminnelse om att se över informationen vi har om dig. Då klickar du dig vidare till sidan med dina uppgifter, kontrollerar att de är korrekta och gör eventuella korrigeringar. Det tar inte mer än ett par minuter av din tid – och vi tackar för ditt samarbete! ■

Robert Jansson (Emmaus Åland) och Mikael Mörn (Ålandsbanken Abp)

SAMARBETE MOT ETT FRISKARE ÖSTERSJÖN

Ålandsbankens Östersjöprojekt finansierar i år projekt som främjar Östersjöns tillstånd med 445 000 euro

Text och foto Ålandsbanken Abp

Ålandsbankens Östersjöprojekt stärker samarbetet med Finlands största Östersjöaktörer genom att finansiera deras projekt och arbete för främjandet av Östersjöns välbefinnande. Finansieringen ur Östersjöprojektet för år 2019 är rekordstor, hela 445 000 euro.

Östersjöprojektets finansiering grundar sig på depositioner på Ålandsbankens Östersjökonton. Banken donerar varje år ett belopp som motsvarar upp till 0,2 % av depositionerna på Östersjökontona till miljöarbete.

Ålandsbankens Östersjöprojekt stärker samarbetet med Finlands största Östersjöaktörer genom att finansiera deras projekt och arbete för främjandet av Östersjöns välbefinnande. Finansieringen ur Östersjöprojektet för år 2019 är rekordstor, hela 445 000 euro.

Syftet med Östersjöprojektjuryns finansieringsbeslut är att möjliggöra långsiktiga samarbeten mellan olika aktörer och projekt.

Största beloppet till Åland

Finansiering den här gången fick Emmaus Åland och ReGeneration2030, för grundade av en ny stiftelse.

Emmaus Åland beviljas en tvåårig finansiering på totalt 120 000 euro, vilket var det största finansieringsbeslutet. Finansieringen kommer att möjliggöra Emmaus Ålands projekt som illustrerar vatt-

nets kretslopp och hur det påverkar oss och naturen omkring oss.

"Emmaus Åland har sysslat med stadsodling under några år. Tack vare bidraget från Ålandsbankens Östersjöprojekt kan vi nu förverkliga drömmarna om en kretsloppspark. För att nå ett hållbart samhälle så måste vi både tänka och handla cirkulärt. I Kretsloppsparken ska vi visa att det inte är så svårt. Här ska alla kunna vara med och tydligt känna och se att de är en del av kretsloppet – på riktigt", säger verksamhetsledare Robert Jansson, Emmaus Åland.

I ledet att stärka ReGeneration 2030-rörelsen, som består av ungdomar och unga vuxna i Norden och Östersjöregionen, ges 50 000 euro i finansiering för att möjliggöra bildandet av en stiftelse. Stiftelsen har som mål att skapa ett hållbart samhälle i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Syftet med Östersjöprojektjuryns finansieringsbeslut är att möjliggöra långsiktiga samarbeten mellan olika aktörer och projekt.

Partnerskap resultatet av ett långsiktigt miljöarbete

Bland mottagarna finns ett antal stora aktörer runt Östersjön, såsom *Baltic Sea Action Group*, *John Nurminens Stiftelse*, *Håll Skärgården Ren rf.*, *WWF Finland* samt *Race for the Baltic*.

Håll Skärgården Ren rf. får finansiering på 40 000 euro för sin visuella kampanj som lyfter problemet med nedskräpning av haven. Med John

Ålandsbankens Östersjöprojekt – finansierade projekt 2019:

Håll Skärgården Ren rf.,
Magknip av plast-kampanj: 40 000 €

John Nurminens Stiftelse, huvudsponsor: 80 000 €

Emmaus Åland, vattnets kretslopp: 120 000 € (tvåårig finansiering: 60 000 euro/år)

ReGeneration2030, grundande av stiftelse: 50 000 €

Baltic Sea Action Group, projektet "Ett levande Östersjön": 80 000 €

WWF Finland: 25 000 €

Race for the Baltic: 50 000 €

Snygg Beach-programmet: 90 000 € (treårigt samarbete 2019–2021: 30 000 euro/år)

Ansökningstiden för finansiering var öppen från början av sommaren 2019 fram till slutet av september och totalt fick vi in 95 ansökningar med syfte att förbättra tillståndet i Östersjön. Östersjöprojektets finansiering grundar sig på depositioner på Ålandsbankens Östersjökonton. Ålandsbanken donerar varje år ett belopp som motsvarar upp till 0,2 % av depositionerna på Östersjökontona till miljöarbete. Ålandsbanken har stöttat olika miljöorganisationers viktiga arbete i över 20 år med 2 745 000 euro.

Nurminens Stiftelse, som tilldelas 80 000 euro, inleder Ålandsbanken ett långsiktigt samarbete som stiftelsens huvudsponsor.

– Det är glädjande att så många engagerar sig för att rädda Östersjön. Ansökningarna representerar en bred skala av lösningar för att rädda Östersjön. För att verkligen kunna påverka Östersjöns tillstånd krävs konstruktiva samarbeten. Vi är stolta över att vi kan vara med och möjliggöra många betydelsefulla projekt och samarbeten, säger Mikael Mörn, Ålandsbankens direktör för affärsområdet Åland.

– Ålandsbankens Östersjöprojekt har under årens lopp lyckats tillföra både synlighet och positivt snurr på skyddet av Östersjön som inte går att förbise. Det behövs, eftersom klimatförändringen förvärrar Östersjöns allvarligaste miljöproblem, övergödningen, och skapar fler utmaningar i skyddsarbetet på många sätt. Vi tror att tillsammans med Ålandsbanken och många andra aktörer kan Östersjön ännu räddas, berättar ombudsman för John Nurminens Stiftelse, FD Annamari Arrakoski-Enghardt.

Ålandsbanken inledde ifjol ett samarbete för Östersjöns mångfald – Ett levande Östersjön med Baltic Sea Action Group, som nu kommer att få ytterligare finansiering på 80 000 euro. Östersjöprojektet har nu öppnat för ansökningar från nya projekt som kan finansieras med upp till 500 000 euro. Läs mer på www.oestersjoprojektet.fi ■

5 frågor till Peter Wiklöf

1 I december undertecknade Ålandsbanken FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet, men vad betyder det i praktiken?

Det betyder att vi åtagit oss att jobba hårdare med analys, uppföljning och målsättningar i vårt hållbarhetsarbete. Det första steget i detta arbete är att genomlys hela vår verksamhet utgående från FN:s 17 hållbarhetsmål och dess 169 delmål. Var bidrar vi positivt och var är vårt bidrag negativt. Detta arbete pågår för närvarande hos oss och kommer att resultera i nya målsättningar för oss att leva upp till.

2 100-årsfirandet är slut och det hundra året var också det mest framgångsrika i bankens historia – vad är framgångsreceptet?

– Att vi håller fast vid våra kärnvärderingar samtidigt som vi är nyfikna på förändring. Vi fortsätter erbjuda det vi alltid har erbjudit: den lilla bankens omsorg med den stora bankens utbud. Samtidigt som vi är den mest traditionella banken, är vi en pionjär inom till exempel fintech. Tack vare vår storlek kan vi vara snabbfotade, må det sedan handla om att se möjligheter i fintech eller att engagera sig i ett friskare Östersjön.

3 Partnersarbeten är sedan länge en viktig del i Ålandsbankens verksamhet. Det finns ett nytt affärsområde som fokuserar just på detta. Berätta mer!

Verksamheten inom våra partnersarbeten har vuxit de senaste åren och för att garantera en fortsatt effektiv tillväxt och drift såg vi att området behöver få en egen organisation som fokuserar på just dessa kunder. Den senaste samarbetspartnern är det nya hypoteksbolaget som vi håller på att sätta upp i Sverige tillsammans med Ikano Bank, ICA Banken och Söderberg & Partners. Vi ser en stor och spännande potential i både befintliga och nya samarbeten.

4 Ålandsbanken bedriver så kallad samhällsviktig verksamhet, ett begrepp som under coronakrisen blivit bekant för de flesta.

Vad betyder det egentligen?

Vårt samhälle måste fungera även vid samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig. För att kunna upprätthålla samhällets funktionalitet oavsett störning är vissa verksamheter viktigare än andra – de är samhällsviktiga. Exempel på samhällsviktiga funktioner är energiförsörjning, hälso- och sjukvård, information och kommunikation, finansiella tjänster, transport mm. Som bank är det viktigt att vi kan säkerställa att bland annat betalningar, tillgång till kontanter, centrala betalningssystemet och värdepappershandel fungerar trots rådande omständigheter.

5 Det blir en annorlunda semester i år. Vad står på agendan för dig?

Åland är fantastiskt på sommaren vilket gör att det är svårt att locka mig härifrån under denna tid. Men det är nog klart i övrigt att "hemestra" är ett bra tillfälle att stöda lokal företagsverksamhet, inte bara i dessa tider utan det kanske blir framtidens svar på mer hållbar turism.

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:

Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.ax

AFFÄRSOMRÅDET ÅLAND

Direktör Mikael Mörn
Telefon + 358 204 291 959
mikael.morn@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PREMIUM BANKING

Avdelningschef Johan Alm
0204 291 992
johan.alm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PRIVATE BANKING

Avdelningschef Henrik Fagerholm
0204 291 921
henrik.fagerholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

FÖRETAG

Avdelningschef Johnny Rosenholm
0204 291 994
johnny.rosenholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

JURIDISK RÅDGIVNING

Avdelningschef Linda Franklin
0204 291 975
linda.franklin@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

CITYKONTORET

0204 29 011
Nygatan 2, Mariehamn

GODBY, FINSTRÖM

0204 291 660
Von Knorringsvägen 1

KUMLINGE

Samarbete med Åland Post
Kumlingeby

KÖKAR

Samarbete med Åland Post
Karlby

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

#tillsammansförÅland

Bästa ålänning,

I tider då livet inte rullar på som det brukar behöver vi byta inriktning och aktivt kämpa för det vi tror på. Just nu är ett sådant tillfälle.

Vi behöver alla göra gemensam sak för att säkerställa att vi kan bibehålla Åland som det säkra, livskraftiga och framgångsrika samhälle det har utvecklats till.

Du kan också bidra till vår gemensamma framtid genom att bättre bekanta dig med vårt örike. Besök något av de otaliga smultronställena i Ålands kommuner, vandra längs en naturstig eller upptäck Åland med cykel, boka in en hemesterweekend i en mysig stuga eller gör en tur till en fyr-ö i havsbandet. Lär samtidigt känna våra lokala företag och stöd dem i en svår tid.

**Alla kan vara Ålandsambassadörer.
Din insats har betydelse!**

www.visitaland.com/tillsammans